

Sprawozdanie z działalności

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie w zakresie pieczy zastępczej wraz z zestawieniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, w tym sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Wstęp

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została uchwalona dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych. Chcąc dbać o ich harmonijny rozwój oraz o możliwość zapewnienia przysługujących im praw uszczegółowiono wytyczne dotyczące skutecznej pomocy dla rodzin przeżywających trudności w opiekowaniu i wychowaniu dzieci, przedstawiono także kierunek działań mających na celu osiągnięcie współpracy z wszystkimi osobami, instytucjami i pracującymi z dziećmi i rodzicami.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Natomiast system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Wspieranie rodziny należy do zadań gminy, natomiast zapewnienie dziecku pieczy zastępczej to zadanie powiatu.

Działając zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z Dz. U. z 2020 r. poz. 821), zwanej dalej „ustawą” Zarządzeniem Starosty Opoczyńskiego Nr 51/2011 roku, na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Opoczyńskim zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie.

Zgodnie z art. 76 ust.4 pkt. 15 ww. ustawy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie zobowiązane jest jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej do przedstawienia Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy. W kolejnych punktach niniejszego sprawozdania przedstawiono sposób realizacji zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- 1) Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- 2) Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.
- 3) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- 4) Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczymi osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.
- 5) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
- 6) Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.
- 7) Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.
- 8) Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.
- 9) Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.
- 10) Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- 11) Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

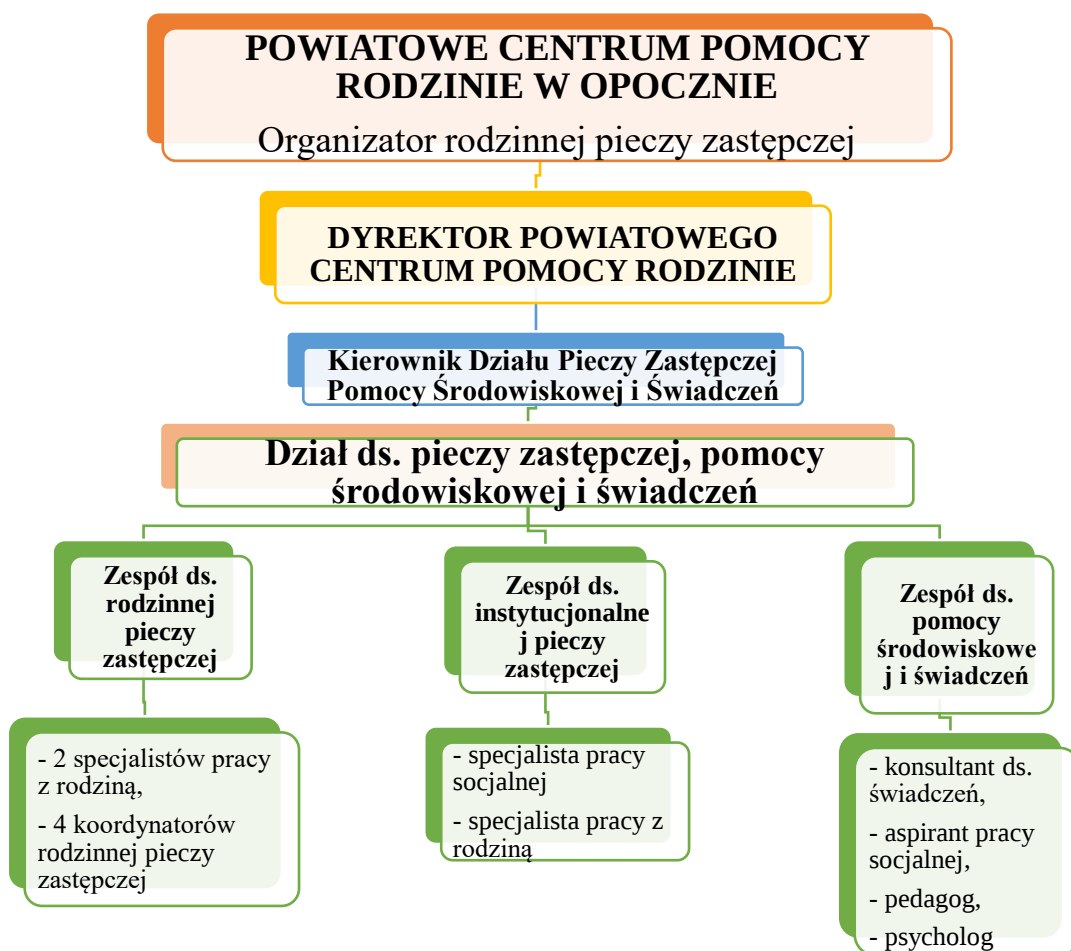
- 12) Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.
- 13) Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.
- 14) Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
- 15) Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.
- 16) Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.
- 17) Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy PCPR.
- 18) Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, przebywających w rodzinach zastępczych w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.
- 19) Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie w 2020 roku realizowało zadania w obszarze pieczy zastępczej zgodnie z Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018–2020 w powiecie Opoczyńskim oraz z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821).

I. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W OPOCZNIE

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie przyjętym Uchwałą nr 58/177/20 Zarządu Powiatu Opoczyńskiego z dnia 22.01.2020r. w Centrum utworzono **Dział ds. pieczy zastępczej, pomocy środowiskowej i świadczeń**, który podzielony został na trzy zespoły.

Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, w składzie: kierownik działu, dwóch specjalistów pracy z rodziną, czterech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, pełnoletnimi wychowankami z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych zajmuje się **Zespół ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej** w skład którego wchodzi specjalista pracy socjalnej i specjalista pracy z rodziną. **Zespół ds. pomocy środowiskowej i świadczeń** w składzie: konsultant ds. świadczeń, aspirant pracy socjalnej, pedagog, psycholog. Zespołami kieruje kierownik.

1.1 RODZINNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU OPOCZYŃSKIEGO W 2020R.

Na terenie powiatu Opoczyńskiego występują rodzinne formy pieczy zastępczej. To właśnie na nich spoczywa obowiązek, a jednocześnie prawo wykonywania bieżącej pieczy nad dzieckiem, jego wychowania i reprezentowania go przed różnymi organami. Rodzina zastępcza jest formą najbardziej zbliżoną do rodziny naturalnej.

Według założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) Rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona,
- b) niezawodowa,
- c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;

2) Rodzinny dom dziecka

W roku 2020 – według stanu na dzień 31 grudnia 2020 w Powiecie Opoczyńskim funkcjonowało 59 rodzin, w których łącznie przebywało 89 dzieci. Tabela poniżej przedstawia liczbę poszczególnych typów rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie Powiatu Opoczyńskiego z wyszczególnieniem tych rodzin, które powstały w 2020r. oraz tych, które zostały rozwiązane w 2020r.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych na dzień 31.12.2020r. w Powiecie Opoczyńskim

Rodziny zastępcze	Liczba rodzin na dzień 31.12.2020 r.	Rodziny powstałe w 2020 r.	Rodziny rozwiązane w 2020 r.
Spokrewnione	37	4	1
Niezawodowe	15	1	3
Zawodowe, w tym:	7	1	0
- pogotowie rodzinne	6	1	0
- zawodowa specjalistyczna	1		
- pozostałe			
Razem	59	6	4

Dane własne PCPR w Opcznie za okres od 01.01.2019r. do 31.12.2020r.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, z wyszczególnieniem liczby dzieci, które zostały umieszczone w 2020r. oraz dzieci, które opuściły w 2020r. rodzinną pieczę zastępczą.

Tabela 2. Liczba dzieci w rodzinach zastępczych na dzień 31.12.2020r. w Powiecie Opoczyńskim

Rodziny zastępcze	Liczba dzieci na dzień 31.12.2020 r.	Liczba dzieci umieszczonych w 2020 r.	Liczba dzieci, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w 2020 r.
Spokrewnione	49	5	1
Niezawodowe	21	4	4
Zawodowe, w tym: - pogotowie rodzinne - zawodowa specjalistyczna - pozostałe	16 3	3	1
Razem	89	12	6

Dane własne PCPR w Opcznie za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

Największa liczba dzieci umieszczona jest w spokrewnionych rodzinach zastępczych. Spośród dzieci opuszczających pieczę zastępczą w roku sprawozdawczym trwale opuściło ją **6 dzieci**. W grupie dzieci do 18 r.ż – żadne dziecko nie powróciło do rodziny biologicznej, żadne dziecko nie zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz nie zostało adoptowane. **1 dziecko** wraz z rodziną zastępczą zmieniło miejsce pobytu. W grupie pełnoletnich podopiecznych – **5** założyło samodzielne gospodarstwo domowe.

Największa liczba rodzin zastępczych w roku sprawozdawczym 2020 funkcjonowała w gminach: **Opoczno i Drzewica**.

Tabela 3. Liczba rodzin zastępczych z podziałem na gminy na dzień 31.12.2020r. w Powiecie Opoczyńskim

Gmina	Rodziny zastępcze w Powiecie Opoczyńskim
Białaczów	5
Drzewica	9
Mniszków	1
Opoczno	29
Paradyż	4
Poświętne	2
Sławno	5
Żarnów	4
OGÓŁEM	59

Dane własne PCPR w Opcznie za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

Tabela 4. Zestawienia czasu jaki dzieci spędzają w rodzinach zastępczych przedstawia poniższa tabela (dane na 31.12.2020r.)

Rodziny zastępcze	Do 3 miesięcy	Od 3 do 6 miesięcy	Od 6 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 3 lat	Powyżej 3 lat
Spokrewnione	0	1	3	13	2	30
Niezawodowe	0	2	4	1	1	13
Zawodowe, w tym: - pogotowie rodzinne - zawodowa specjalistyczna - pozostałe	0	0	4	3	3	9
RAZEM	0	3	11	17	6	52

Dane własne PCPR w Opcznie za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

Zdecydowana większość dzieci przebywa w rodzinach zastępczych długoterminowo (tzn. powyżej 3 lat). Dotyczy to zarówno rodzin zastępczych spokrewnionych oraz rodzin zastępczych niezawodowych. Należy dodać, iż analizując dane w ww. tabeli w wierszach uwzględniono bieżące miejsce przebywania dziecka, w kolumnach zaś cały okres przebywania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

1.2 INSTYTUCJONALNE FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU OPOCZYŃSKIEGO W 2020R

Skierowanie do instytucjonalnej pieczy zastępczej następuje w sytuacji, gdy brakuje możliwości umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej lub z innych ważnych powodów jest to uzasadnione.

Do form instytucjonalnej pieczy zastępczej zalicza się:

a) placówki opiekuńczo-wychowawcze, w tym typu:

- rodzinnego,
- socjalizacyjnego,
- interwencyjnego,
- specjalistyczno – terapeutycznego.

b) regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

c) interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

W placówkach opiekuńczo – wychowawczych, z wyjątkiem placówek typu rodzinnego, umieszczane są dzieci powyżej 10 roku życia. W wyjątkowych sytuacjach, szczególnie, gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa, w placówkach tych można umieścić dziecko poniżej 10 roku życia.

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, instytucjonalna piecza zastępcza na terenie powiatu opoczyńskiego sprawowana jest w formie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Obecnie Powiat Opoczyński prowadzi cztery placówki opiekuńczo-wychowawcze: 3 znajdują się na terenie powiatu, 1 placówka znajduje się w powiecie łódzkim wschodnim.

- **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego w Mroczkowie Gościnnym** prowadzona od października 2010r. przez Fundację „Dar dla Potrzebujących”. Na dzień **31 grudnia 2020r.** w Placówce umieszczonych było 9 dzieci.
- W dniu 01.12.2017r. dokonano otwarcia **Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu rodzinnego im. Juliana Andrzeja Koneckiego w Byszewach koło Łodzi** – współzałożyciela i fundatora Fundacji „Dar dla Potrzebujących”. Placówka w Byszewach jest koedukacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego, zapewniającą dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, całodobową ciągłą opiekę i wychowanie. Na dzień **31 grudnia 2020r.** w Placówce umieszczonych było 8 dzieci.
- Dnia 26 czerwca 2019r. Rada Powiatu Opoczyńskiego uchwałą nr X/66/19 nadała statut **Powiatowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie**, natomiast Wojewoda Łódzki decyzją ZRPS-I.9423.5.2019 z dnia 27 września 2019r. wydał zezwolenie na prowadzenie Powiatowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Przystań”, ul. Cicha 1a, 26-330 Żarnów na czas nieokreślony. Inwestycję zrealizowano w ramach projektu pn. „Przebudowa wraz z rozbudową istniejącego budynku mieszkalnego w m. Żarnów wraz ze zmianą sposobu użytkowania dla potrzeb placówki opiekuńczo-wychowawczej dla 14 dzieci”. Na dzień 31 grudnia 2020r. w PPOW „Przystań” przebywało **14** dzieci.
- Dnia 26 czerwca 2019r. Rada Powiatu Opoczyńskiego uchwałą nr X/66/19 nadała statut **Powiatowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej „Pałacyk” w Mroczkowie Gościnnym**, natomiast Wojewoda Łódzki decyzją ZRPS-I.9423.8.2019 z dnia 15 stycznia 2020r. wydał zezwolenie na prowadzenie Powiatowej Placówki Opiekuńczo

– Wychowawczej „Pałacyk” w Mroczkowie Gościnnym 1, 26-300 Opoczno. Na dzień 31 grudnia 2020r. przebywało **16** dzieci.

Główną przyczyną kierowania dzieci do placówki jest dysfunkcyjność rodziny, alkoholizm oraz niewydolność wychowawcza rodziców. Placówka opiekuńczo wychowawcza poprzez swoją działalność:

- Zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspakaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- Realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- Umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- Podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- Zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- Obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- Zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

DZIECI PRZEBYWAJĄCE W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU OPOCZYŃSKIEGO

Tabela 5. Liczba dzieci przebywających w POW na terenie powiatu Opoczyńskiego na dzień 31.12.2020r.

Nazwa placówki	Liczba dzieci
PPOW typu rodzinnego w Mroczkowie Gościnnym	9
PPOW „Przystań” typu socjalizacyjnego w Żarnowie	14
PPOW „Pałacyk” typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi w Mroczkowie Gościnnym	16
POW im. Juliana Andrzeja Koneckiego typu rodzinnego w Byszewach	8
Ogółem	47

Dane własne PCPR w Opocznie za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 8/2020 Starosty Opoczyńskiego z dnia 28 stycznia 2020r. i Zarządzeniem nr 26/20 z dnia 26 marca 2020r, średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych powiatu opoczyńskiego wynoszą:

- 1) W Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu Rodzinnego w Mroczkowie Gościnnym - **4.034,79zł;**
- 2) W Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu Rodzinnego im. Juliana Andrzeja Koneckiego w Byszewach – **3.629,00zł;**
- 3) W Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Pałacyk” w Mroczkowie Gościnnym – **4.949,86zł;**
- 4) W Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Żarnowie – **4.949,86zł**

DZIECI Z TERENU POWIATU OPOCZYŃSKIEGO UMIESZCZONE NA TERENIE INNYCH POWIATÓW

Tabela 6. Liczba dzieci z terenu powiatu Opoczyńskiego umieszczonych w POW na terenie innego powiatu na dzień 31.12.2020r. w Powiecie Opoczyńskim

Nazwa placówki	Liczba dzieci	Miesięczny koszt utrzymania na 1 dziecko
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Horyzont” w Krasnymstawie	1 (do VIII 2020)	3 913,00 zł
SOS Wioski Dziecięce w Biłgoraju	2	3 300,00 zł
Dom Dziecka w Rawie Mazowieckiej	1 (do VII 2020)	4 468,70 zł
Dom dla Dzieci w Kielcach	1	4 636,00 zł

Dane własne PCPR w Opocznie za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

Na dzień 31 grudnia 2020r. w różnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem powiatu opoczyńskiego przebywało **5 dzieci**. Do takiego umieszczania dochodzi bardzo rzadko. Dzieci, które przebywają w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innego powiatu zostały umieszczone tam w momencie, kiedy na naszym terenie nie funkcjonowały obecne POW, bądź gdy występowała konieczności umieszczenia ich w innych specjalistycznych ośrodkach, których również brakowało na terenie naszego powiatu.

1.3 WSPIERANIE PROCESU USAMODZIELNIANIA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW W RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIELCE ZASTĘPCZEJ

Kolejną grupą osób, której Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie udziela wsparcia, w ramach realizacji zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, są **usamodzielniani wychowankowie** rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych. Proces usamodzielnienia wychowanków rozpoczyna się poprzez pracę z rodziną zastępczą i dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia liczbę usamodzielnianych wychowanków według stanu na 31.12.2020 r. z podziałem na formę pieczy zastępczej:

Tabela 7. Liczba usamodzielnianych wychowanków z podziałem na formy pieczy zastępczej na dzień 31.12.2020r. w Powiecie Opoczyńskim

Formy pieczy zastępczej	Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
Rodzinna piecza zastępcza	34	-
Placówki opiekuńczo – wychowawcze	9	-
Młodzieżowe ośrodki wychowawcze	-	1
RAZEM	43	1

Dane własne PCPR w Opocznie za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

Osoba pełnoletnia, opuszczająca po osiągnięciu pełnoletności rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo - wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo - terapeutyczną, zwana "osobą usamodzielnianą", na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r., poz. 821) zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez:

- pomoc na kontynuowanie nauki,
- pomoc na usamodzielnienie,
- pomoc na zagospodarowanie,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,

- pomoc w uzyskaniu zatrudnienia,
- zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej.

Wysokość pomocy na kontynuowanie nauki wynosi nie mniej niż **526 zł.** miesięcznie. Natomiast pomoc na usamodzielnienie się jest zróżnicowana. Zależy zarówno od formy pieczy, jak i okresu przebywania w niej.

W przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej:

1. rodzinę zastępczą spokrewnioną nie mniej niż **3.470 zł.**, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat,
2. rodzinę zastępczą niezawodową, zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną:
 - nie mniej niż **6.939 zł.**, jeżeli przebywała w pieczy przez okres powyżej 3 lat,
 - nie mniej niż **3.470 zł.**, jeżeli przebywała w pieczy przez okres od 2 do 3 lat,
 - nie mniej niż **1.735 zł.**, jeżeli przebywała w pieczy przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na **kontynuowanie nauki i usamodzielnienie** udziela starosta powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby usamodzielnianej przed umieszczeniem jej w rodzinie zastępczej lub skierowaniem do placówki.

Pomoc w **uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych**, w tym w mieszkaniu chronionym, w uzyskaniu **zatrudnienia** oraz **na zagospodarowanie** udziela starosta właściwy ze względu na miejsce osiedlenia się osoby usamodzielnianej.

Udzielone świadczenia dla pełnoletnich wychowanków w 2020 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Udzielone świadczenia dla pełnoletnich wychowanków w 2020r. (w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w oparciu o ustawę o pomocy społecznej).

Rodzaj świadczenia	Liczba wychowanków	Liczba osób, którym udzielono świadczeń	Liczba udzielonych świadczeń	Kwota wypłacona
Pomoc na kontynuowanie nauki dla pełnoletnich wychowanków:				
1) z rodzin zastępczych;	15	15	143	75 743,00
2) placówek opiekuńczo-wychowawczych;	9	9	75	38 907,00
3) na zasadach obowiązujących z ustawy o pomocy społecznej	1	1	12	6 346,80
Pomoc na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków:				

1) z rodzin zastępczych;	4	4	4	27 756,00
2) placówek opiekuńczo-wychowawczych	1	1	1	6 939,00
3) na zasadach obowiązujących z ustawy o pomocy społecznej	0	0	0	0
Pomoc na zagospodarowanie dla pełnoletnich wychowanków:				
1) z rodzin zastępczych;	3	3	3	4 731,00
2) placówek opiekuńczo-wychowawczych	1	1	1	1 577,00
3) na zasadach obowiązujących z ustawy o pomocy społecznej	0	0	0	0
RAZEM	24	24	239	161 999,80

Dane własne PCPR w Opcznie za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

W ocenie pracowników Zespołu do spraw pomocy środowiskowej, realizacji świadczeń i instytucjonalnej pieczy zastępczej największymi problemami z jakimi borykają się pełnoletni wychowankowie po opuszczeniu rodziny zastępczej lub placówki opiekuńczo- wychowawczej to:

- Kwestia mieszkaniowa. Na terenie powiatu opoczyńskiego brakuje mieszkań socjalnych, jednakże lista osób ubiegających się o mieszkanie jest bardzo długa i często czas oczekiwania na przyznanie mieszkania wydłuża się nawet do kilku lat.
- Pomoc na kontynuowanie nauki otrzymywana przez pełnoletnich wychowanków z PCPR jest niewystarczająca. Można z niej zabezpieczyć jedynie naprawdę podstawowe potrzeby takie jak zakup żywności. Nie ma możliwości opłacenia rachunków, nie mówiąc już o opłaceniu wynajmu mieszkania. Niestety bardzo często ani rodziny zastępcze ani dyrektorzy placówek opiekuńczo- wychowawczych nie odkładają dla nich żadnych środków finansowych, dzięki którym trochę łatwiej byłoby wejść im w dorosłe życie.
- Pełnoletni wychowankowie nie są w żaden sposób przygotowani do dorosłego życia i nie potrafią poradzić sobie z bieżącymi problemami. Osoby te często nie mają wsparcia ze strony byłych opiekunów.
- Zauważalny jest również problem w zakresie współpracy między opiekunami usamodzielnienia a pełnoletnimi wychowankami. W ocenie pracowników Zespołu istnieje potrzeba przeszkolenia opiekunów usamodzielnienia w zakresie przygotowywania

indywidualnego programu usamodzielnienia, jego realizacji oraz obowiązków opiekunów usamodzielnienia.

II. UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZESPÓŁ DS. ŚWIADCZEŃ

W ramach tego zadania Zespół zajmuje się opracowywaniem umów z rodzinami zastępczymi zawodowymi, pomocowymi i osobami do pomocy oraz zatwierdza merytorycznie rachunki, stanowiące podstawę wypłaty wynagrodzeń i świadczeń dla rodzin zastępczych zawodowych, pomocowych i osób do pomocy. Ponadto pracownicy opracowują druki dokumentów, przyjmują i weryfikują wnioski, prowadzą postępowania administracyjne, przygotowują po uzgodnieniu z dyrektorem decyzje administracyjne i sporządzają listy wypłat świadczeń i dodatków dla rodzin zastępczych i pomocowych.

W 2020r. wydano 114 nowych decyzji administracyjnych dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu opoczyńskiego oraz pełnoletnich wychowanków.

Tabela nr 9. Świadczenia wypłacone w roku sprawozdawczym 2020r.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba udzielonych świadczeń	Kwota wypłacona
1. Jednorazowe świadczenia na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	8	17	8	20 777,00
2. Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych oraz dodatki z tytułu niepełnosprawności dzieci	42	55	613	411 216,40
3. Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych oraz dodatki z tytułu niepełnosprawności dzieci	21	29	311	293 467,45
4. Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych oraz dodatki z tytułu niepełnosprawności dzieci (bez pogotowia)	6	19	247	251 977,98

5.Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej zawodowej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz dodatki z tytułu niepełnosprawności dzieci	1	4	15	14 763,15
6.Jednorazowa pomoc pieniężna (związana z wystąpieniem zdarzeń losowych)	11	19	17	20 900,00
7.Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	1	4	1	2000,00
8.Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	2	9	17	15 198,24
9.Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem	0	0	0	0
10.Wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego:	1	0	8	29 256,91
Wynagrodzenie	1	0	8	24 447,99
Pochodne ZUS	1	0	8	4 808,92
11.Wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych	6	0	72	224 898,31
Wynagrodzenie	6	0	72	188 100,00
Pochodne ZUS	6	0	72	36 798,31
12.Wynagrodzenie dla osób zatrudnionych do pomocy dla rodzin zastępczych	4	12	12	50 330,70
Wynagrodzenie				42 937,00
Pochodne ZUS				7 393,70
RAZEM				1 334 786,14

Dane własne PCPR w Opcznie za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

Zespół ds. pomocy środowiskowej i świadczeń realizuje m.in. niżej wymienione zadania:

1. Ustalanie odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Na podstawie art. 193 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 821 z późn. zm.), za pobyt dziecka w pieczy zastępczej opłatę ponoszą rodzice biologiczni.

2. Ustalenie odpłatności od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie ustala odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w oparciu o Uchwałę Nr XXIII/186/20 Rady Powiatu Opoczyńskiego z dnia 24 sierpnia 2020r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty miesięcznej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Przyjęcie uchwały stanowiło wypełnienie dyspozycji art. 194 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Starosta lub osoba przez niego upoważniona ustala opłatę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Zgodnie z tą uchwałą należności z tytułu ponoszenia miesięcznych opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej mogą być umarzane, odraczane lub można odstąpić od ustalania opłaty miesięcznej.

3. Odstąpienie od ustalenia opłaty może nastąpić w przypadku, gdy:

- a) osoba zobowiązana do ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej uiszcza na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczenia alimentacyjne dobrowolnie lub na podstawie orzeczenia sądu;
- b) osoba zobowiązana do ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej przebywa poza granicami kraju lub nieznane jest miejsce jej pobytu w kraju;
- c) w stosunku do osoby zobowiązanej do ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej zachodzi jedna z wymienionych niżej okoliczności:
 - ubóstwo;
 - bezdomność;
 - długotrwała lub ciężka choroba;
 - długotrwałe bezrobocie;
 - niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym lub znacznym;
 - zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa.

W 2020r. zostały wszczęte 41 postępowań w sprawie ustalenia odpłatności rodziców biologicznych. Po przeprowadzonym postępowaniu w 41 przypadkach odstąpiono od ustalenia

odpłatności oraz wystąpiono w 4 przypadkach do Sądu Rejonowego w Opocznie III Wydział Rodzinny i Nieletnich celem ustalenia alimentów.

Przyczyny odstąpienia od ustalania opłaty:

- dobrowolne alimenty
- świadczenia alimentacyjne na podstawie orzeczenia Sądu
- ubóstwo, niepełnosprawność
- nieznane miejsce pobytu, zdarzenie losowe

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2020r. poz. 821.) kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie wytacza powództwo: o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok. Przepis ten należy stosować również w przypadku, gdy dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej przed wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gdyż nie został on wyłączony od takiego stosowania na mocy art. 238 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

4. Przygotowywanie i zawieranie porozumień pomiędzy powiatami w sprawie umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych.

Zgodnie z art. 191 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r. poz. 821) powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi:

- 1) wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 2) średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

5. Porozumienia dotyczące dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych

Na terenie Powiatu Opoczyńskiego w 2020 roku funkcjonowało **13 rodzin** zastępczych, z których dzieci przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej zamieszkiwały na terenie innego powiatu, niż Powiat Opoczyński. W związku z powyższym, tytułem zwrotu dla Powiatu Opoczyńskiego poniesionych kosztów na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, przekazana została przez inne powiaty łączna kwota w wysokości **261 323,08zł.**

Tabela nr 10. Dzieci pochodzące z innych powiatów przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu opoczyńskiego w 2020r.

Teren, z którego pochodzi dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej na terenie powiatu opoczyńskiego	Liczba dzieci
Powiat Wrocławski	1
Powiat Konecki	6
Miasto Siedlce	1
Powiat Pruszkowski	1
Miasto Piotrków Trybunalski	4
Powiat Gliwicki	1
Powiat Olkusi	3
Powiat Tomaszowski	3
Powiat Wieruszowski	1
RAZEM	21

Dane własne PCPR w Opocznie za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

Tabela nr 11. Dzieci z terenu powiatu opoczyńskiego umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej poza terenem powiatu opoczyńskiego stan na 31.12.2020r.

Teren, na którym przebywa dziecko pochodzące z powiatu opoczyńskiego umieszczone w rodzinie zastępczej	Liczba dzieci
Powiat Przysuski	1
Miasto Łódź	2
Powiat Pabianicki	1
Powiat Bielski	1
RAZEM	5

Dane własne PCPR w Opocznie za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

Powiat Opoczyński jest zobowiązany do zwrotu wydatków na opiekę i wychowanie 5 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, które przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej zamieszkiwały na terenie Powiatu Opoczyńskiego i zostały umieszczone w rodzinach zastępczych, funkcjonujących na terenie innych powiatów. Łączna kwota obciążeń Powiatu Opoczyńskiego w 2020 r. wyniosła **52 683,97 zł**.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej poza terenem powiatu opoczyńskiego w 2020 r. przebywało 5 dzieci. Łączny koszt pobytu wychowanków w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza terenem Powiatu Opoczyńskiego w roku 2020 to **193 269,35 zł**.

6. Porozumienia dotyczące dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 196 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U z 2020r. poz. 821 z późn. zm.) oraz z § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej powiaty zawierają porozumienia w sprawie przyjęcia dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

W 2020 w placówkach na terenie innych powiatów przebywało łącznie 5 dzieci. Obowiązują wcześniejsze porozumienia, w których zmieniane są średnie koszty utrzymania na dany rok kalendarzowy, ogłoszony w dzienniku urzędowym województwa na terenie, którego znajduje się placówka.

7. Ustalanie wysokości wydatków ponoszonych na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej przez gminy z Powiatu Opoczyńskiego.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub zakładzie opiekuńczo- leczniczym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

8. Realizacja zadania zleconego: dodatek wychowawczy dla rodzin zastępczych "500 plus"

W związku z wejściem w życie od dnia 1 kwietnia 2016 roku ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 195 z późn. zm.) wprowadzającej zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na podstawie art. 80 ust. 1a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **rodzinie zastępczej** na umieszczone dziecko przysługuje dodatek w wysokości 500,00zł miesięcznie zwany dalej „dodatkiem wychowawczym”. Łącznie wypłacono **1316** świadczeń na ogólną kwotę **643 946,30zł**.

Również na dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego na podstawie art. 115 ust. 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przysługuje dodatek do zryczałtowanej kwoty środków finansowych na utrzymanie dziecka w tej placówce w wysokości 500zł miesięcznie świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Podobnie na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo -wychowawczych typu socjalizacyjnego przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego w kwocie 500,00 zł miesięcznie zgodnie z art. 113a.

Dodatek wychowawczy, dodatek do zryczałtowanej kwoty oraz dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego w wysokości 500,00 zł miesięcznie będzie przysługiwać niezależnie od dochodu na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, umieszczone w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego oraz socjalizacyjnego na wniosek rodziny zastępczej i dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Prawo do dodatku ustala się na okres 12 miesięcy. W przypadku braku zmian w sytuacji rodziny zastępczej oraz w sytuacji dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej mającej wpływ na prawo do dodatku, ustala się je na okres kolejnych 12 miesięcy z urzędu. W przypadku zaistnienia zmian mających wpływ na prawo do dodatku, osoba pobierająca dodatek jest zobowiązana niezwłocznie powiadomić o tych zmianach Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie. Niepoinformowanie organu właściwego prowadzącego postępowanie w sprawie dodatku o zmianach, o których mowa powyżej, może skutkować powstaniem nienależnie pobranego świadczenia, a w konsekwencji koniecznością jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

W 2020r. wydano 79 decyzji administracyjnych dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu opoczyńskiego, dotyczących dodatku wychowawczego oraz dla dyrektorów placówek opiekuńczo- wychowawczych.

Tabela nr 12. W roku sprawozdawczym wypłacono następujące kwoty dodatków wychowawczych, dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego i dodatków do zryczałtowanej kwoty:

<i>Rodzaj świadczenia</i>	<i>Liczba rodzin /placówek</i>	<i>Liczba dzieci</i>	<i>Liczba udzielonych świadczeń</i>	<i>Kwota wypłacona</i>
1. Dodatek wychowawczy na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych	48	79	864	426 474,61
2. Dodatek do zryczałtowanej kwoty środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego	2	19	186	92 594,30
3. Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego na dzieci w placówce opiekuńczo- wychowawczej typu socjalizacyjnego	2	31	266	124 877,00
RAZEM	52	129	1316	643.945,91

Dane własne PCPR w Opcznie za okres od 01.01.2020r.. do 31.12.2020r.

9. Realizacja zadania zleconego: przyznawanie i wypłata świadczenie „Dobry Start”

W związku z wejściem w życie uchwały nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry Start”, na podstawie art. 187a ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **rodzinom zastępczym**, jak również **dyrektorom placówek opiekuńczo – wychowawczych** na każde umieszczone, uczące się w szkole dziecko, przysługuje świadczenie dobry start w wysokości 300,00 zł. w związku z rozpoczęciem roku szkolnego.

Świadczenie Dobry start przysługuje raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia.

Świadczenie dobry start przysługuje wyłącznie dzieciom uczącym się w szkole (szkoła podstawowa, dotychczasowe gimnazjum, szkoła ponadpodstawowa i dotychczasowa szkoła ponadgimnazjalna, szkoła policealna i szkoła dla dorosłych, szkoła artystyczna, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy). Program nie obejmuje dzieci realizujących przygotowanie przedszkolne w przedszkolu lub w szkole, a także studentów.

Tabela nr 13. W roku sprawozdawczym wypłacono następujące kwoty świadczenia „Dobry Start”

<i>Rodzaj świadczenia</i>	<i>Liczba rodzin /placówek</i>	<i>Liczba dzieci</i>	<i>Liczba udzielonych świadczeń</i>	<i>Kwota wypłacona</i>
1.Świadczenie „Dobry start” na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych	50	68	68	20 400,00
2 Świadczenie „Dobry start” na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo- wychowawczych	4	35	35	10 500,00
RAZEM	54	103	103	30 900,00

Dane własne PCPR w Opocznie za okres od 01.01.2020r.. do 31.12.2020r.

III. REALIZACJA ZADAŃ NALEŻĄCYCH DO ORGANIZATORA RODZINNEJ PIELĘGNI ZASTĘPCZEJ

Dzieci umieszczane w pieczy zastępczej w większości przypadków w rodzinach biologicznych doznawały wszelkiego rodzaju zaniedbań, przemocy oraz były świadkami nadużywania alkoholu przez rodziców. Konieczne zatem jest udzielanie dzieciom i rodzinom zastępczym profesjonalnego wsparcia w dążeniu do wychodzenia z kryzysu w jakim znalazło się dziecko, przy jednoczesnej wzmożonej pracy z rodziną biologiczną w celu umożliwienia dzieciom powrotu do środowisk rodzinnych po zażegnaniu kryzysu. Systematyczne wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz osób tworzących rodzinną pieczę zastępczą w przezwyciężaniu problemów związanych z ich codziennym funkcjonowaniem oraz pojawiającymi się nowymi wyzwaniami i trudnościami odbywa się dzięki realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W roku 2020 funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie znacznie ograniczyła panująca epidemia koronawirusa SARS-CoV-2. Jednakże stosując wszelkie zasady bezpieczeństwa nasza jednostka wykonywała zaplanowane działania wynikające z zapisów ustawy. Poniższa tabela przedstawia, jakie działania były zrealizowane przez naszą jednostkę w roku 2020, oraz w jakiej ilości zostały one wykonane.

Tabela nr 14. Działania realizowane w 2020r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa działania</i>	<i>Ilość</i>
1.	Liczba sporządzonych diagnoz psychofizycznych dzieci	5
2.	Liczba sporządzonych diagnoz pedagogicznych dzieci	10
3.	Liczba sporządzonych ocen sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych	98

4.	Liczba sporządzonych ocen rodzin zastępczych	24
5.	Liczba sporządzonych opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, dyrektora i wychowawcy placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego	28
6.	Liczba sporządzonych opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej	97
7.	Liczba sporządzonych opinii dotyczących braku zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej	1
8.	Liczba udzielonych porad w ramach poradnictwa specjalistycznego (porady udzielone przez zespół rodzinnej pieczy zastępczej)	786
9.	Liczba rodzin objętych opieką koordynatora w 2020 r.	58
10.	Liczba diagnoz pedagogicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	10
11.	Liczba sporządzonych opinii pedagogicznych dla kandydatów na rodziny zastępcze	0
12.	Liczba przeszkolonych osób do pełnienia funkcji pieczy zastępczej	1
13.	Liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych i pozytywnych opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (dla kandydatów na dyrektorów POW typu rodzinnego)	0 zaświadczeń , 0 opinia orpz
14.	Ilość dzieci z uregulowaną sytuacją prawną zgłoszonych do ROA w Łodzi z Filią Piotrkowie Trybunalskim	3
15.	Liczba złożonych wniosków o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka	5

Dane własne PCPR w Opocznie za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Oprócz wymienionych wcześniej zadań organizatora, do pozostałych należą:

1. Szkolenia kandydatów i funkcjonujących już rodzin zastępczych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie w ramach realizowanego projektu „W jednym kierunku dla rodziny” przeszkoliło 2 pracowników na trenerów PRIDE, dzięki czemu od września 2020 r. organizowane jest **Szkolenie PRIDE: Rodzinna Piecza Zastępcza dla kandydatów na opiekunów zastępczych**. W szkoleniu biorą udział 4 pary (8 kandydatów), ma ono charakter warsztatowy i składa się z 12 sesji, z czego ostatnia to panel dyskusyjny.

Podczas szkolenia kandydaci mają możliwość poznania zagadnień dotyczących, m.in.: podstaw prawnych funkcjonowania rodzin zastępczych;

- współpracy na rzecz dziecka;
- więzi;
- znaczenia rodziny w życiu dziecka;
- straty i traumy;
- poczucia własnej wartości;
- wychowania wspierającego;
- porozumiewania się;
- planowania stałych i stabilnych rozwiązań;
- zmian związanych z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej.

Efektem końcowym szkolenia jest uzyskanie przez kandydatów świadectwa ukończenia szkolenia. Rozwój niezawodowej pieczy zastępczej przekłada się na możliwość umieszczenia dzieci u opiekunów zastępczych posiadających odpowiednie kompetencje opiekuńcze i wychowawcze oraz posiadających odpowiednie informacje o specyfice pełnionej funkcji.

2. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych

Zgodnie z art. 130 ust. 1, 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) **oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej** organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje na posiedzeniu zespołu z udziałem:

- 1) odpowiednio rodziną zastępczą albo prowadzącym rodzinny dom dziecka,
- 2) pedagogiem,
- 3) psychologiem,
- 4) właściwym asystentem rodziny,
- 5) przedstawicielem ośrodka adopcyjnego,
- 6) koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej,
- 7) rodzicami dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

Ocena sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej ma na celu m.in.:

- ustalanie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizę stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowanie planu pomocy dziecku,
- ocenę stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,

- monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z uwagi na pandemię COVID-19 ocenę sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej Zespół dokonywał w większości formie zdalnej z udziałem ograniczonej liczby osób. W zespołach uczestniczyli jedynie rodzice zastępczy oraz biologiczni, rzadziej natomiast osoby ważne dla dziecka lub przedstawiciele instytucji zajmujących się problematyką dziecka i rodziny zastępczej. Informacje od w/w instytucji zostały przekazywały drogą pocztową lub e-mail. **W 2020r. odbyło się 82 posiedzeń zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej (łącznie sporządzono 98 ocen sytuacji dzieci).**

3. Opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 131 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej po dokonaniu oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej formułuje na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie przekazuje ją do właściwego sądu – **sporządzono 97 opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej.**

4. Dokonywanie oceny rodziny zastępczej

Zgodnie z art. 134 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **organizator rodzinnej pieczy zastępczej** dokonuje pierwszej oceny rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej. Kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata. Z uwagi na pandemię COVID-19 oceny rodzin zastępczych Zespół dokonywał zdalnie w konsultacji z rodziną zastępczą, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej jak również z asystentem rodziny (art. 133 ww. ustawy) – **sporządzono 24 ocen pozytywnych.**

5. Wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

Rodzinom zastępczym funkcjonującym na terenie powiatu Opoczyńskiego, w okresie od dnia 01.01.2020 roku do dnia 31.12.2020 roku, zapewniono profesjonalne wsparcie w wykonywaniu zadań opiekuńczo – wychowawczych wynikających z pełnienia pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym objęto **59 rodzin zastępczych** i tym samym 89 dzieci przebywających w pieczy zastępczej opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2020 zatrudniano zgodnie z wymogami ustawowymi **4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej**.

Do ich obowiązków należało m.in.:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- przygotowanie we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą, planu pomocy dziecku,
- pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- zapewnianie rodzinom zastępczym dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej.

Mimo zaistniałej sytuacji związanej z pandemią, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej utrzymywali stały kontakt z rodzinami zastępczymi i dziećmi w sposób zdalny, telefoniczny, e-mail, oraz w uzasadnionych przypadkach poprzez kontakt bezpośredni. Otaczali rodziny zastępcze opieką, wsparciem oraz podejmowali działania mające na celu rozwiązywanie bieżących trudności wynikających z funkcjonowania rodziny zastępczej oraz potrzeb dziecka.

Należy nadmienić, iż w okresie sprawozdawczym regularnie odbywały się grupy robocze Zespołu z udziałem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Omawiano na nich bieżące sytuacje rodzin zastępczych oraz formułowano plan działania na dalsze miesiące współpracy. Spotkania zespołu dają możliwość wieloaspektowego spojrzenia na sytuacje trudne i problemowe rodzin zastępczych ze wskazówkami do dalszej pracy dla koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

6. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym pieczę zastępczą

W roku sprawozdawczym 2020 realizując zadania wynikające z ustawy, wsparcie dla rodzin zastępczych oraz umieszczonych w pieczy zastępczej prowadzono w formie zdalnej (w związku z panującą epidemią COVID-19), z zachowaniem odpowiednich standardów zasad bezpieczeństwa prowadzono je także w formie stacjonarnej.

1. Poradnictwo i wsparcie indywidualne prowadzone przez:

- kierownik działu,
- 2 specjalistów pracy z rodziną,
- 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
- specjalista pracy socjalnej
- specjalista pracy z rodziną
- konsultant ds. świadczeń,
- aspirant pracy socjalnej,
- pedagog,
- psycholog

2. Poradnictwo specjalistyczne w ramach Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego przy PCPR w Opocznie:

Osoby będące w kryzysie i wymagające wsparcia specjalistycznego mogą korzystać z pomocy specjalistów **Zespołu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego** funkcjonującego w strukturach PCPR w Opocznie.

W skład Zespołu wchodzi następujący specjaliści:

- 2 psychologów
- pedagog – terapeuta rodzinny,
- pedagog – specjalista do spraw uzależnień
- pedagog – przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- prawnik
- interwent kryzysowy (praca w terenie w punktach interwencyjnych)

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności

psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.

3. Zapewnienie wsparcia rodzin pomocowych

Zgodnie z art. 74 ust 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) rodziną pomocową może być rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka - w 2020 r. **6 rodzin zastępczych** złożyło oświadczenia dotyczące wyrażenia zgody na pełnienie funkcji rodziny pomocowej,

4. Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka

W roku 2020 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie podpisało **4 umowy** na pełnienie zatrudnienia w formie pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych.

Osoba decydująca się na zatrudnienie przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka składa w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie następujące dokumenty:

- 1) oświadczenie o zapoznaniu się i akceptacji procedury zatrudniania osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka,
- 2) kwestionariusz osobowy lub życiorys zawodowy,
- 3) kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie i dotychczasowy staż pracy,
- 4) oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie i udostępnianie danych osobowych,
- 5) oświadczenie dotyczące władzy rodzicielskiej,
- 6) oświadczenie dotyczące obowiązku alimentacyjnego,
- 7) zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.

5. Grupy wsparcia dla rodzin zastępczych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie od października 2020r. organizuje spotkania grup wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych i spokrewnionych z terenu powiatu opoczyńskiego. Celem grup wsparcia będzie: dzielenie się doświadczeniem własnym w pokonywaniu trudności

- udzielanie sobie wsparcia emocjonalnego
- zwalczanie własnych bezradności
- wymiana praktycznych informacji
- poprawa samopoczucia i podnoszenie aspektów poczucia własnej wartości
- wsparcie w budowaniu dla dziecka nowej rzeczywistości rodzinnej

6. Powiatowy Rzecznik Praw Rodziny

Dnia 27 listopada 2020r. Zarząd Powiatu Opoczyńskiego Uchwałą Nr 97/304/20 powołał do pełnienia funkcji Rzecznika Praw Rodziny, Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie p. Katarzynę Szymczyk.

Rzecznik Praw Rodziny stoi na straży poświadczonych konstytucyjnie praw rodzin i ich członków oraz zasady ochrony rodziny i małżeństwa, dbając o ich poszanowanie przy stosowaniu prawa przez organy Powiatu Opoczyńskiego oraz podległe im samorządowe jednostki organizacyjne. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie realizuje działania zmierzające do ochrony praw rodziny, a także poszczególnych jej członków przed:

- przemocą
- okrucieństwem
- wyzyskiem
- wykluczeniem
- demoralizacją
- zaniedbaniem oraz innym złym traktowaniem lub zagrożeniem, współpracując w tym zakresie z różnego rodzaju instytucjami, organami i osobami, których przedmiotem działalności statutowej, zawodowej lub społecznej jest dobro rodziny.

7. Bezpłatna pomoc prawna

W siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie w ramach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej rodziny zastępcze objęte wsparciem organizatora miały możliwość skorzystać z konsultacji prawnika.

7. Udział w szkoleniach, konferencjach, seminariach z zakresu pomocy dziecku i rodzinie

W celu podniesienia jakości usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie wzięli

udział w **konferencjach i szkoleniach On-line** podnoszących kwalifikacje zawodowe, łącznie m.in.:

- szkoleniu z obsługi programu **POMOST**,
- szkolenie „**Ubóstwo energetyczne w województwie łódzkim**”,
- szkolenie „**Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci**”,
- szkolenie „**Psychopedagogika traumy**”,
- szkolenie „**Zaburzenia więzi emocjonalnych wśród dzieci przebywających w domach dziecka i rodzinach zastępczych**”,
- szkolenie „**Dokumentacja i metodyczna praca w instytucjonalnej pieczy zastępczej**”,
- szkolenie „**Dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe PRIDE**”,
- szkolenie „**Gdy młodzież sięga po narkotyki**”,
- szkolenie „**Jak rozmawiać z dziećmi o śmierci**”,
- seminarium „**Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej**”,
- **Warsztaty konsultacyjne w ramach prac nad Wojewódzką strategią w zakresie polityki społecznej**,
- **konferencja szkoleniowa „Ewolucja zasady ochrony życia rodzinnego”**,

8. Realizacja projektów

✓ **Projekt pn. „Pokonać niepokonane – wsparcie dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej w Powiecie Opoczyńskim”** (czas realizacji: od 01.04.2018r. do 31.03.2020r.), realizowanym przez PCPR w Opocznie, współfinansowany ze środków EFS w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020. Projekt zakładał aktywizację społeczno-edukacyjną dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej z terenu powiatu opoczyńskiego zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W ramach projektu podopieczni pieczy zastępczej zostali objęci wsparciem pracownika socjalnego i psychologa, brali także udział w zajęciach tj.: korepetycje w zależności od potrzeb, kurs prawo jazdy kat. B, warsztaty kompetencji społecznych, diagnoza edukacyjna.

✓ **Projekt pn. „W jednym kierunku dla rodziny”** organizowanym przez PCPR w Opocznie od 2019 r., współfinansowanym ze środków EFS w ramach RPO Województwa Łódzkiego na lata 2014 – 2020. Projekt skierowany jest do rodzin zastępczych z terenu powiatu opoczyńskiego, dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz

placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, socjalizacyjnego i socjalizacyjno – interwencyjnego.

Kompleksowym wsparciem zostało objętych 188 osób, w tym 96 osób – dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym 6 pełnoletnich wychowanków, 8 osób - kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, 46 osób - sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, 2 osoby – dyrektorzy POW typu rodzinnego, 4 osoby - wychowawcy POW typu rodzinnego, 15 osób - kadra nowopowstałych POW, 4 osoby - kadra PCPR, 12 osób - dzieci biologiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.

W ramach projektu realizowane są następujące działania skierowane do ww. osób:

- przeszkolenie kadry (2 osoby) do przeprowadzania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej
- szkolenie dla kandydatów do sprawowania funkcji rodziny zastępczej niezawodowej
- warsztaty stacjonarne „Szkola dla Rodziców i wychowawców”, „Rodzeństwo bez rywalizacji”, „Trauma rozwojowa i relacyjna u dzieci. Budowanie poczucia bezpieczeństwa w ciele”.
- rozwój usług superwizji grupowej
- rozwój usług grup wsparcia
- rozwój usług przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu
- rozwój usług grupowych spotkań ze specjalistami (neurolog, psychiatra, seksuolog, dietetyk)
- warsztaty wyjazdowe „Więź- rozwojowe poszukiwanie bliskości”
- warsztaty stacjonarne dla dzieci „Małe dzieci-duże uczucia”, „Lubię siebie. Tez potrafię”, „Budowanie relacji międzyludzkich”
- rozwój usług specjalistów pracy z rodziną
- zatrudnienie kadry do nowopowstałych POW typu socjalizacyjnego i socjalizacyjna z miejscami interwencyjnymi.

Dodatkowo projekt umożliwił otwarcie dwóch nowych Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych typu interwencyjno-socjalizacyjnego i typu interwencyjnego. Środki pozyskane z projektu zapewniły możliwość sfinansowania wynagrodzeń dla wychowawców (15 osób) zatrudnionych w nowopowstałych placówkach, a także wyposażenie ich w sprzęt AGD, RTV, oraz wyposażenie pokoi.

✓ **Projekt pn. „Centrum usług środowiskowych”.**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opcznie od 2020r. realizuje projekt pt. „CUŚ - Centrum Usług Środowiskowych” na rzecz mieszkańców powiatu opoczyńskiego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego.

W ramach projektu realizowane są następujące działania skierowane do dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej:

- Korepetycje z języka polskiego, języka angielskiego, języka niemieckiego, matematyki, fizyki i chemii dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.
 - Objęcie 35 rodzin zastępczych wsparciem dwóch specjalistów pracy z rodziną .
 - Objęcie 8 dzieci przebywających w pieczy zastępczej wsparciem logopedy.
 - Objęcie 20 dzieci przebywających w pieczy zastępczej wsparciem pedagogicznym.
 - Comiesięczny zakup karnetów na basen dla 10 dzieci przebywających w pieczy zastępczej.
 - Dyżury specjalisty interwencji cztery razy w miesiącu w Zespole Interwencji Kryzysowej.
 - Działalność Wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego w Paradyżu od 21 sierpnia 2020 r.
- Mieszkańcy powiatu opoczyńskiego mogą nieodpłatnie wypożyczać następujący specjalistyczny sprzęt rehabilitacyjny: koncentratory tlenu, ssak, wózki inwalidzkie z poduszką przeciwoślężynową, wózki inwalidzkie dziecięce, krzesła toaletowe, łóżka rehabilitacyjne z materacem, kule ortopedyczne, balkoniki, materace przeciwoślężynowe, podnośnik wannowy. Od sierpnia 2020r. do końca grudnia 2020r.

✓ **Projekt pn. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”.**

W ramach współpracy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Starostwem Powiatowym w Opcznie PCPR wzięło udział w Projekcie pn. **„Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”**, którego celem było wsparcie dzieci w pieczy zastępczej w realizacji obowiązku szkolnego. W ramach projektu zakupiono dla rodzin zastępczych oraz podopiecznych w podległych Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych środki ochrony osobistej oraz sprzęt komputerowy i multimedialny, wyposażono także miejsca izolacji. Pozyskane środki przeznaczono na zakup:

- 58 szt. laptopów,
- 19 szt. drukarek,
- 4 szt. zestawów komputerowych,
- 5 szt. telewizorów,

- 10 szt. specjalistycznych oprogramowani,
- 3 szt. tablic multimedialnych

Wartość projektu: 249 072,03 zł

IV. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W OTOCZENIU SPOŁECZNYM DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ POMOCY DZIECKU I RODZINIE

PCPR w Opcznie rozciągając opiekę nad dziećmi umieszczonymi w rodzinach zastępczych współpracuje przede wszystkim ze szkołami, policją, regionalnym ośrodkiem adopcyjnym, w celu udzielania sprawnej i kompleksowej pomocy. W związku z faktem, iż rodziny zastępcze i rodziny biologiczne dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej funkcjonują w różnych gminach Powiatu istnieje potrzeba i konieczność współpracy z przedstawicielami Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, która odbywa się na bieżąco. W związku z faktem, że wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych pozostają pod opieką Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej również współpraca z tą instytucją odbywa się na bieżąco.

➤ **Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie z terenu całej Polski** w zakresie wymiany informacji o wolnych miejscach w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej oraz zawierania porozumień odnośnie odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej. Efektem współpracy jest szybszy przepływ informacji i możliwość szybszego umieszczania dzieci w pieczy zastępczej,

➤ **Związek Powiatów Polskich** w zakresie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

➤ **Ośrodki Pomocy Społecznej** w zakresie współpracy organizatora i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z asystentami rodzinnymi pracującymi z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na podstawie wcześniej sporządzonego planu pracy z rodziną,

➤ **Urzędy Gmin** w przypadku dzieci porzuconych, nie posiadających numeru PESEL, w sprawach mieszkań socjalnych pełnoletnich wychowanków z pieczy zastępczej,

- **Sąd Rejonowy w Opocznie III Wydział Rodzinny i Nieletnich (w tym również kuratorzy)** oraz inne sądy na terenie całej Polski w zakresie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, przekazywanie opinii odnośnie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Efektem współpracy są informacje o toczących się postępowaniach dotyczących umieszczania dzieci,
- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Opocznie** w zakresie kierowania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na badania psychologiczno-pedagogiczne, konsultacje ze specjalistami, terapie indywidualne bądź rodzinne,
- **Komenda Powiatowa Policji w Opocznie** w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, interwencje, pomoc w przewożeniu dzieci w celu umieszczenia ich w pieczy zastępczej,
- **Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie** w zakresie wsparcia dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,
- **Szpital Powiatowy w Opocznie** w zakresie dokumentacji medycznej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
- **Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi** w sprawie konsultacji bieżących spraw,
- **Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi** w zakresie doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji kadr pomocy społecznej,
- **Regionalny Ośrodek Adopcyjny w Łodzi z Filią w Piotrkowie Trybunalskim** w przypadku zgłaszania dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających oraz dokonywania okresowych ocen sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych,
- **Szkoły, placówki edukacyjne z terenu powiatu opoczyńskiego i innych powiatów** w sprawie realizacji przez dzieci umieszczone w pieczy zastępczej obowiązku szkolnego oraz występowania ewentualnych problemów opiekuńczo - wychowawczych. Jako narzędzie badawcze stosuje się ankietę szkolną, indywidualne konsultacje organizatora i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z wychowawcami.

V. PROMOWANIE W ŚRODOWISKU LOKALNYM RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

W okresie sprawozdawczym w ramach promocji rodzinnych form pieczy zastępczej zorganizowano:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako współorganizator z Fundacją „Dar dla Potrzebujących” dnia 29.08.2020r. zorganizowało piknik promujący pieczę zastępczą dla rodzin zastępczych. Dla wszystkich przybyłych przygotowano wiele wspaniałych atrakcji. Dla najmłodszych były dmuchane zabawki, animacje i słodkie upominki.
- 2) Promocja rodzicielstwa zastępczego w 2020r skierowana była głównie na przekaz informacji w formie internetowej (strona WWW/ strona Facebook) - odbywała się ona szczególnie w poprzez przekaz on-line; umieszczanie na stronie internetowej informacji o działaniach i realizowanych zadaniach naszej jednostki.

VI. POTRZEBY I BRAKI W ZESPOLE PIECZY ZASTĘPCZEJ

W wyniku analizy wdrożonych działań do priorytetowych potrzeb w zakresie pieczy zastępczej, należą:

- Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu opoczyńskiego w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe,
- Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej w tym zagwarantowanie w budżecie powiatu opoczyńskiego środków finansowych na świadczenia dla rodzin zastępczych,
- Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych,